

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagyobb terjedelmű a többes példányok alkalmával a 10 g...
Kéziratok vissza nem adandók.

A regále megváltás és a kereskedők.

A ki közel tizenhét éve foglalkozik az italmérési regáleüggyel, mint a sorok írója, az az under egy nemével szemlélte azt a gyászos szerepet, melyet a korláta, mint a regáleügyi szabályok hiteles magyarázója, egyrészt a regálejogosult birakossággal, másrészt a kereskedőkkel, iparosokkal és börtormelőkkel szemben játszott.

E szerep a kétszínűség, a jezsuitaság emlékező volt.

A regálejogosultakat egyenesen, nyíltan, lelkiismeretesen megvédeni annyit jelentett volna, mint a majdan megváltandó regalék értéket fokozni és a megváltási összeget tulmagasra felugratni.

A szeszese italokat áruló kereskedőket, a szeszese folyadékokat gyártó iparosokat, a börtormelőket tisztességesen megvédeni a regálejogosultak tulkapásaival szemben egyértelmű lett volna a földbírtokos osztály haragjának felidézésevel.

Külföldre, csürni-csavarni, jezsuitaszkodni kellett tehát, hogy a kecske is jólakjék és a káposzta is megmaradjon.

És a kormány nagyszerűen játszta el szerepét.

Az italmérési jog gyakorlatát szabályozó 1876-iki rendelet oly világos, oly félremagyarázhatatlan volt, hogy a pótrendeletek, az egymással ellenkező, magyarázó leiratok tömeges gyártását vette szükségessé.

A debreczeni kereskedőnek másféle igazságot szolgáltatott, mint a kassainak. A miskolci regalélisták több jogot élveztek, mint a soproniak. A mi Pécsen meg volt engedve, azt Kolozsvárt tilalmda a kormány. Minden megyében, minden városban más-más mértékkel mérte a kormány az igazságot.

Undorító látvány volt a kormány viselkedése a regáleüggyben.

A regále-judikatúra terén tapasztalt révedezések és örökös kapkodások okozták, hogy a regálejogosultak és az üzletemberek között elkeseredett harc folyt, melynek eseményei a közigazgatási közegek szeszelyetől, jó- vagy rosszakarattól függttek és melyben minden igaz ok nélkül száz meg száz közigazdasági existencia vértett el kínos vergődés után.

A bírtokos osztály színe-java ép úgy mint az üzletvilág jobbjai várva várták a regalék megváltását.

Hogy meunyre fog mindkét tényező csalódni, ha a kormány erre vonatkozó javaslati törvényerőre emelkednek, arról legközelebb bővebben szólunk, ez alkalommal csak azon méltatlanságra utalunk, mely a kormány utolsó regáleügyi intézkedésében nyilvánul.

Az anyag-, fűszer- és vegyeskereskedő a regáleügyi szabályrendelet szerint jogossilva van ugyanis gyárilag készített finom szeszese italokat u. m. liqueurt, rumot és rosogilót pecsételt palackokban regálementesen árulni, ha ezen italok ára literenként és üvegestál legalább 60 krban van megszabva. (A palack ára 10 krt meg nem haladhat.)

Ez volt folyó évi szeptember 1-ig a szabály és a kereskedők készleteinek tulnyomó része ily 60 kros szeszese italokból áll. Minden elzetes figyelmeztetés nélkül, a nélkül, hogy a kormány regále megváltási javaslati törvényerőre emelkedett volna, fogja magát a belügyminiszter és kijelenti egy augusztus utolsó napjaiban kibocsátott korrendeletben, hogy szeptember 1-től csak oly finom szeszese italok hozhatók forgalomba, melyek ára literenként és üvegestál egy o, 6 forintban van megállapítva.

Azzal, hogy száz- és százezer hektoliter szeszese ital ezen intézkedés folytán eladhatlanná válik, hogy sok ezer keres-

kedő roppant mérvben károsodik, a szeszeyebbek egyszerűen tönkre tétetnek, azzal nem törődik a kormány, mely ezen hatalmi ténynyel a regále megváltási mivelét talaját előkészíti és minden tektória nélkül belemarkol a kereskedők zseibeibe, hogy egy nagyszerű börze-művellet költségeihez jusson.

Hát jogállam ez, melyben ilyesmi megtörténhetik? Muszka gazdálkodás biz az, melyre a Bach kor hősei se mertek volna vetemedni.

— Iparos kongresszus Szegeden Az országos iparos értekezlet f. hó s. és 9-én tartotta a városi székepület közgyűlési termében tanácskozásait, melyeket tegnapelőtt delután befejezett. Az ország ipartestületeinek tulnyomó nagyszáma volt kiküldöttek által képviselve, a vegrehajtó bizottságnak az országos iparos szövetség megalkotása iránt tett előterjesztését több rendbeli módosítással elfogadta és a tett indítványokat is letárgyalta részben elfogadta. Az elfogadott indítványok egyik legfontosabbja az, hogy az illetékes helyeken tetésenek lépések az iránt hogy a közös hadsereg ipari szükségleteinek szállására vonatkozó s legközelebb lejárandó szerződés megújítása alkalmával a magyar ipar kelő figyelmében részesítessék.

— A Lebel-fegyver. A francia hadsereg tényleges állományát jövő év április 1-től kezdve a Lebel fegyverrel szerelik föl, melynek előnye különösen a hozzátartozó töltényben fekszik. E töltény mind kaliberre, mind golyóra és löpőorra nézve különbözik az eddigi szerkezetektől. A golyó sajtoló ólom, hüvelyé fehér fém és a kettő együtt nem nyom többet 15 grammal. Fontosabb azonban a löpor, melynek tiktát kifürkészni hiába igyeksznek Franciaország ellenségei. — E löpor nem idez elő erőszakos lökést, hatása fokozatos s a golyót messzebbre és nagyobb erővel löki. Füstje nincs s a fegyver nem rug a lövésnél. Hogy mily erővel löki el a golyót, megtehetjük abból, hogy az kétszáz meter távolságban álló negyven centimeter vastag tölgylapon könnyen áthatol. E szerkezettel a katonák kepek lesznek harc közben tízszer löni, a nélkül, hogy újra kellene tölteniök a fegyvert. Tölténykészletök valamivel nagyobb lesz az eddigieknél, de súlyra nézve mégis 270 grammal könnyebb.

— Belföldi hírek. Az orsz. torna szövetekezlet aradi közgyűlése, 9-én deléltől a városház disztermében Hegedűs Sándor képviselő elnöklete alatt megtartatván, határozatokat, hogy a tornaszövetség az erdélyi közmüvelődési egyletbe tagul belép. — A város fel van lodogozva. — Nagy az elenkseg. A torna egyesületek megkoszoruzták a vertanuk emlékszobrát. Delután volt a tornaünnepély, melyen az első díjat Balogh Geza, a másodikat Réthy Dező, a harmadikat Dörner Imre, a negyediket Exner Győző s az ötödiket Bezerédi István nyerte el. Este igen látogatott bankett volt. — A pécsi kiállítás szept. 9-én deléltől ünnepélyesen bezeratott. A több ezerre menő töltőtől képek fognak vásároltatni és ki-sorsoltatni. — A király és a magyar lövészek. A király megjelent a jubileumi lövészünnepén és a Bécsebe félrandult magyar lövészek közül többeket megszólított magyarul.

— Külföldi hírek Kálnoky külügyminiszter mint minden even, úgy e hóban elmegy Bismarckhoz Friedrichruhba, a hol két napig fog időzni. Il, Vilmos nemet császárnak október 3-ikára s 4-ikére várt becsi látogatása előtt Kálnoky gróf visszatér Bécsebe. — A peterhofi császáralkozásról a krakkói Csás közli, hogy Il. Vilmos császár a bucsuzáskor a következőket mondta: Meg vagyok arról győződve, hogy Ferenc József nem kértelkedik szövetségi hűségemben, mindamelllett levelet irtam neki, a melyben számot adtam neki mindarról, a mi Peterhofban történt; bizonyos vagyok abban hogy teljesen megnyugtattam őt s hiszem, hogy elhaltattam azokat a hangokat, a melyek kétéjt iparkodtak támasztani ösztinteségem iránt. — A párisi nemet nagy követség épületében elkövetett merényletet Nemetország nem tette diplomáciai jegyzekváltás tárgyává, a nemet nagykövetségi személyzet tagjainak kihallgatása, internacionális jelleggel fogva titokban maradt. — N a t a l i a napja egész Szerbiában zavargások s tüntetések nélkül folyt le, ekesen szóló czafolatát kepezik mind ama belgrádi fél-

hivatalos s hivatalos híreszteléseknek, a melyek szerint a közvélemény a király ellen volna. — A z angol k. házban egy új párt alakult, a „welsi nemzeti párt”; a kis párt önkormányzatot, Irország példájára home rulet követel. — P á r i s s e p t. 10. A „Figaro” határozottan állítja, hogy Renard kapitányának sikerült olgieszközt feltalálni, melylyel a léghajó kormányozható (?) Az új montor 500 kiló súlyú és 50 lóerőt képvisel; a léghajónak óránként 50 kilométernyi gyorsaságot ad és bármely irányban és bármely időben működhetik, kivéven erős szél-vihar alatt.

KARCZOLATOK.

(Deák-Tisza — Az allam! — Mi kellene Tiszának? — Steiger. — A temesi főispán. — Bizalmi szavazat kell. — Trefort 1862-ben. — A centrum. — Az első direktor. — Adók számda. — Puszky bánya. — A Jó sziv — Hornig. — A puskapor. O vasolttság.)

A „Nemzet”-ben olvassuk: Deák Ferenczet Tisza Kálmán váltotta fel... Igen, felváltotta — aprópénzre!

Másutt az állam véd, támogat, gyarapít és oltalmaz. Tisza Kálmán alatt — fosztogat.

Spanyolországban mindenki cigarettázik, Krisztina királynőtől az utolsó földmívelőig, a ki nagy kétkeze, öszveres talyigákra rakja a feleségét és magával cipzeli mindenütt, nehogy otthon elcsábítsák.

És a földmívelő és felesége aztán a legsürgősebb munkaidőben is cigarettákat sodornak maguknak és a kávéházi tőzsvendégek vonatott legmájával gyujtanak reá.

A munkavesztéséget ezután könnyű kiszámítani fejenként az egész országra nézve, ha naponként csak negyven szivarját veszünk minden spanyolra, a mi nem is sok, mert a mi spanyoljaink, kivált az örültek, százat is elszivnak naporkint.

Ilyen népről ábrándozott Tisza Kálmán, a mikor a dohányból és szivarból akarta a deficitet leapasztani.

A fővárosban Steiger Gyulát léptette fel a kormánypart. Tegnap elfogadta. E névjutassa eszköbe a steigeroló házi uraknak Steiger az adó-steigerolós pártjához tartozik!

Különbön Steiger nem steigerol fel a mandátum ormára. Otthon marad; Steiger ő képviselőség nélkül is.

Ormós Zsigmond temesi főispán — a híres levél miatt — beadta a lemondását.

Tisza Kálmán a lemondást nem fogadja el. Mert ha elfogadja, akkor a logika többet is követelne.

Mert mindaddig, a mig az általunk közölt leveleiről nem bizonyul be, hogy hamisítvány, addig az a tény, hogy a pórul járt főispán csak a közvetítő s szenál szerepét játszotta, zsadányi és mercifia lvi Feger N. mézarszarmester pedig a nem öt vesztegette meg 8000 forint választási pénzzel azért, hogy nemességet kapjon.

A vesztegetés szó miatt ne tessék berzenkedni. Hogy lassuk előbb igaz-e a levél vagy hamisítvány.

Abban a levelben le van leplezve a hivatalnok kortes apparátusa, le a „tisztakezü Tisza Kálmán” Wilsonskodása és van benne egy nagy darab feleségsértés is.

Nos — ez olyan disznóság, a melyen csak egy kis parázs bizalmi szavazat segíthet.

Trefort 1862-ben hive volt az önálló vámtaruletnék és önálló magyar hadseregnek. Erre vonatkozó emlékiratait most ösmerteti a „Pester Lloyd.”

Tisza és Trefort jól megfértek együtt. Életük első felét eltemették, hogy ural-kodhassanak.

Akadtak magyarországi lövészek, a kik táviratok küldtek a becsi lövés-ünneplyre.

A győri Kraxelhuberek táviratában szóva közös hazáról (a Jókai-fele tágabb hazát értik alatta) és azt írják Bécsebe, hogy az ő tulajdonképeni centrumuk még most is — Bécse.

Nekünk is Bécse a centrumunk. Mert feledni látszanak ezek az urak vadász letük daczára, hogy a centrum, a hová az ember — löni szeretne!

Az első színházi direktor emlékét uttétek meg Csanád Palotán.

Bár megülhetők már — az utólsó órákban, vélik a megfizetéstelenített színészek!

Legostobább az én szemem előtt az emberiség — az adó-hivatalban. Jobban jellemzi e századot Schlosser, Weber és Ranke minden művénel egy a dó-könyvecské. A számár bogáncsot eszik, az ember harci gyakorlatban izzad és adót fizet.

Puszky papa mondja, akadémikuságának 50-ik évforduló napján: Ha az az uszorás-pör és a muzeumi hiányok nem volnának, most én lehetnék az akademia elnöke!

„Jó sziv” ünnepély a Dunán, Budapestest.

Végbement és felülés volt a vége. Jó szivvel kérjük Istent: mentsen meg végre valahára a jó szivtől!

„Nincsenek rokonaim, a kiket gazdagíthatnak,” mondá Hornig, az új veszpremi püspök.

— Csakugyan szarvas (hornig), — véli Lipovniczky Nagyváradon, mert — öklell!

A francziák saját-külön puskaport találtak fel maguknak.

Ok tehetik, mi nem. A mi hadseregünknek egyetlen egy embere sem találta fel a puskaport.

„Nagy” sajtónk olvasottságáról tesz tanuságot a tegnapi „Pesti Hirlap” tegnapi vezerczikke. A címe „Abdera.” Igy hangzik:

„Meg egy pár olyan eset, minőt, a középítési bizottság legutóbbi ülésében tárgyalta — és Budapest mulhatatlan homályba helyezendi Abderat és Rátótot. Igazság-e, vagy csupan gunyolódók által költött mese-e, hogy amott olyan hazakait epitenek, melyekbe nem lehet bemenni, mivel az építómester elfeledett kaput készíteni; hogy emitt pedig tehénnel akarták lelegeltetni a torony tetejen mött fűvet — mondjuk, hogy mindzen jeles dolgok valósággal megtörtentek e, azt nem akarjuk kutatni. Annyi bizonyos, hogy archívumokban őrzött okiratok nem bizonyítják. sat.”

Hát bizony mindez nem egyéb, mint „csupan gunyolódók által költött mese,” mert Abdera — a hol mindez megtörténhetett — nem létező város, de Wieland, a nagy német gunyolódó „Die Abderiten” című költött meséjének az ő — színhelye!

Bizony ez az ur is Abderában tanulhatta az irodalom történetét!

Gili Balázs.

A város törzsménesé.

— Irtá: Dely Mátyas. —

Életemnek eddig eltelt számos éve alatt, igen sokszor, igen-igen sok emberrel, kivel szóval, kivel betűvel, összekelett már utközönm; de mindazok, sőt a nagy közönség egy része is jól tudja, hogy az összetűzés tárgya sohasem volt személyi, vagy magán vagyoni kérdés, mindenkor a közügy volt, még pedig a közügynek azon része, a melyet okszeru állattenyésztésnek és okszeru állatkihasználásnak neveznek.

Nem mondom, de mondanom sem szabad, mert a hű katona utolsó percéig küzd, hogy letettem volna ezen ügy mellett a küzdéshez való jóakaratot, de azonban, hogy ha más felvette volna nyugalomra helyezett tollamat,

SEIDLITZ POR

Ha minden dobozon a gyár-...
MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

FRANCIA SZESZES

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Ha minden üveg MOLL A. urhoz Bécseben.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymázát

Bécsből

mint legkitűnőbb mázólo-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép, fényes és tartós. — 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.
— 1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből,

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára, —

Egy köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda,

DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olyan helyekről, hol raktárak nincsenek, Alois Keil, Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárában intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 frt o. é.

MELY CZIGARETTAPAPIR A LEGJOBB?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a ketségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos személyiségek által összehasonlított vegyelemzések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a

„Les dernières Cartouches“

Braunstein Freres gyáratól.
Páris, 65 Boulevard Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír elismertett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegyészeti állomás főnöke által megállapított 1887. júl. hóban. Dr. Soyka Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelemzést a lehető legfinnyesebb eredmény koronázta, a mennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír 28-74%-al könnyebb és hogy a dohányfüsthez 28-77%-al kevesebb idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelemzett papír. — Valódi csak az a papír, melynek ettiqetije melékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Freres czéget viseli.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyének nagyban elárulása véget.

Braunstein Freres

saját czége alatt Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz. a. raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb illyenmü czikket árusító kereskedőknél.

Káposzta gyalulásra

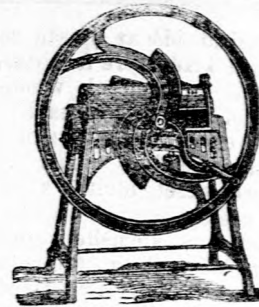
ajánlkozik

ZILAHISTVÁN.

Bármely órában megrendelhető ezen helyeken:

Varga Lajos . . . Fötér.
Lamprecht Frigyes . . .
Benedek Árpád . . . Egyháztér,
Kulcsár Imre . . . N. Cegléd u.
Tóth Sándor . . . Kis Várud u.
Pappler Ferencz . . . Miklós u.
Mihályi János . . . Nagy-uj u.
Tanácsosky Ferencz . . .
levő tituleikben.

Osszes Takarmánykészítő gépek

Szecekvágókat tizenegy nagyságban
Répavágókat 8-féle mintában
Kukoricza-morzsolókat Darálógepeket
gyárt s olcsón szállít

Grossmann és Rauschenbach
első magyar gazdasági gépgyára
BUDAPESTEN,
külső vározi út 7. sz.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep árusarnoka

ajánl:

Cukor 1 éveses kgként	—50	Gyertyaflora 6-8. 560 gr. 1 cs.	—40
" Koczká "	—52	" " 6-8 500 " 1 "	—35
" Pille "	—46	Petroleum I. amerikai 1 liter	—19
Kávé cuba I. nagysz.	2.08	" I. lengyel 1 "	—16
" ceylon I. "	2.00	Sajt groi I. kilonként	—78
" cuba gyöngy "	2.08	" ementhai "	1.40
" ceylon " "	2.00	Csokoládé fran. vanília 1 cs.	—50
" arany jáva "	2.10	Rum ó-jamaikai 1 liter	2.80
" mooca arabiai "	2.10	" ó-cuba 1 "	2.20
" családi tiszta zamatu (nem darálva) "	1.50	Tea mandarin 1 deka	—15
Rzs carolini kgként	—34	" pecco virág 1 "	—12
" zománcos "	—26	" császár keverék 1 "	—10
" rangon I. "	—20	" Congó 1 "	—06
" rangon II. "	—16	Tea sütemény 1 kiló	2.40

Továbbá minden e szakba vágó czikket legjutányosabb árak mellett, vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árusarnoka

N.-várad utca, megyeház mellett.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz raktár Debreczen és vidékére.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvallal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

ét bor- és úrlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirlapban legolcsóbban számítva közlések.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.